

Republika Hrvatska
Ministarstvo financija

Hrvatska na putu prema euru – gospodarski izgledi, fiskalna pozicija i prilagodba finansijskog sustava

24. ZNANSTVENO STRUČNA KONFERENCIJA – FINANCIJSKO
TRŽIŠTE, OPATIJA

1. listopada 2021.

Sadržaj

- 1. Gospodarski izgledi i perspektive s posebnim osvrtom na Nacionalni plan oporavka i otpornosti**
- 2. Pripreme za ulazak u europodručje s posebnim osvrtom na fiskalnu poziciju i prilagodbu finansijskog sustava**

1. GOSPODARSKI IZGLEDI I PERSPEKTIVE - NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI (NPOO) 2021. – 2026.

Za Hrvatsku:
> 25,2 milijarde eura

Iz Mehanizma za oporavak i otpornost za 2021.-2026.:
6,3 mlrd. eura bespovratnih sredstava + mogućih oko 3,6 mlrd. eura zajmova.

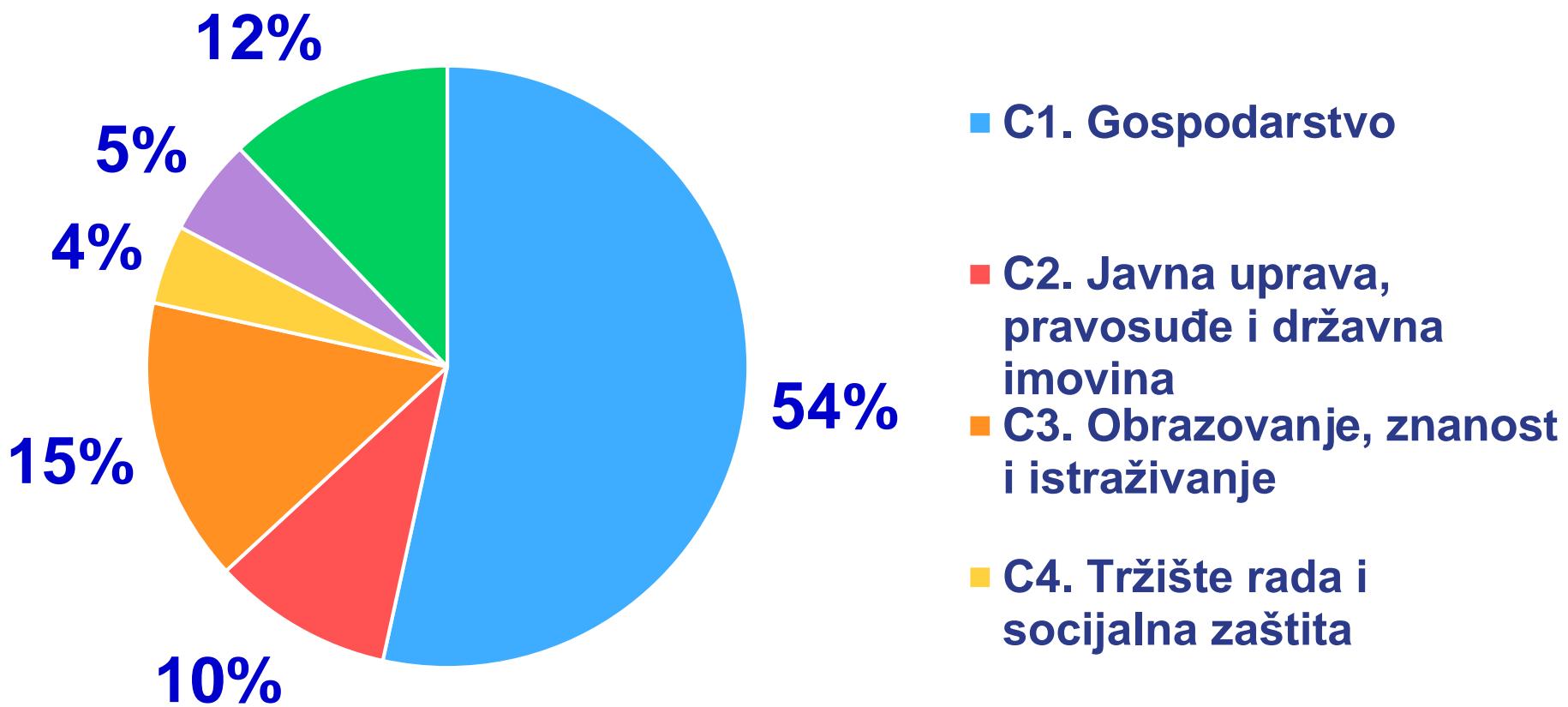
Iz fondova regionalne politike EU, sigurnosne i ribarstvene politike za 2021.-2027.:
9,68 miliardi eura.
Poljoprivredna politika:
4,76 miliardi eura.

Iz Fonda solidarnosti (za potres Zagreb):
683 milijuna eura bespovratnih sredstava
+
Očekivana uplata nakon procjene EK za potres Banovina

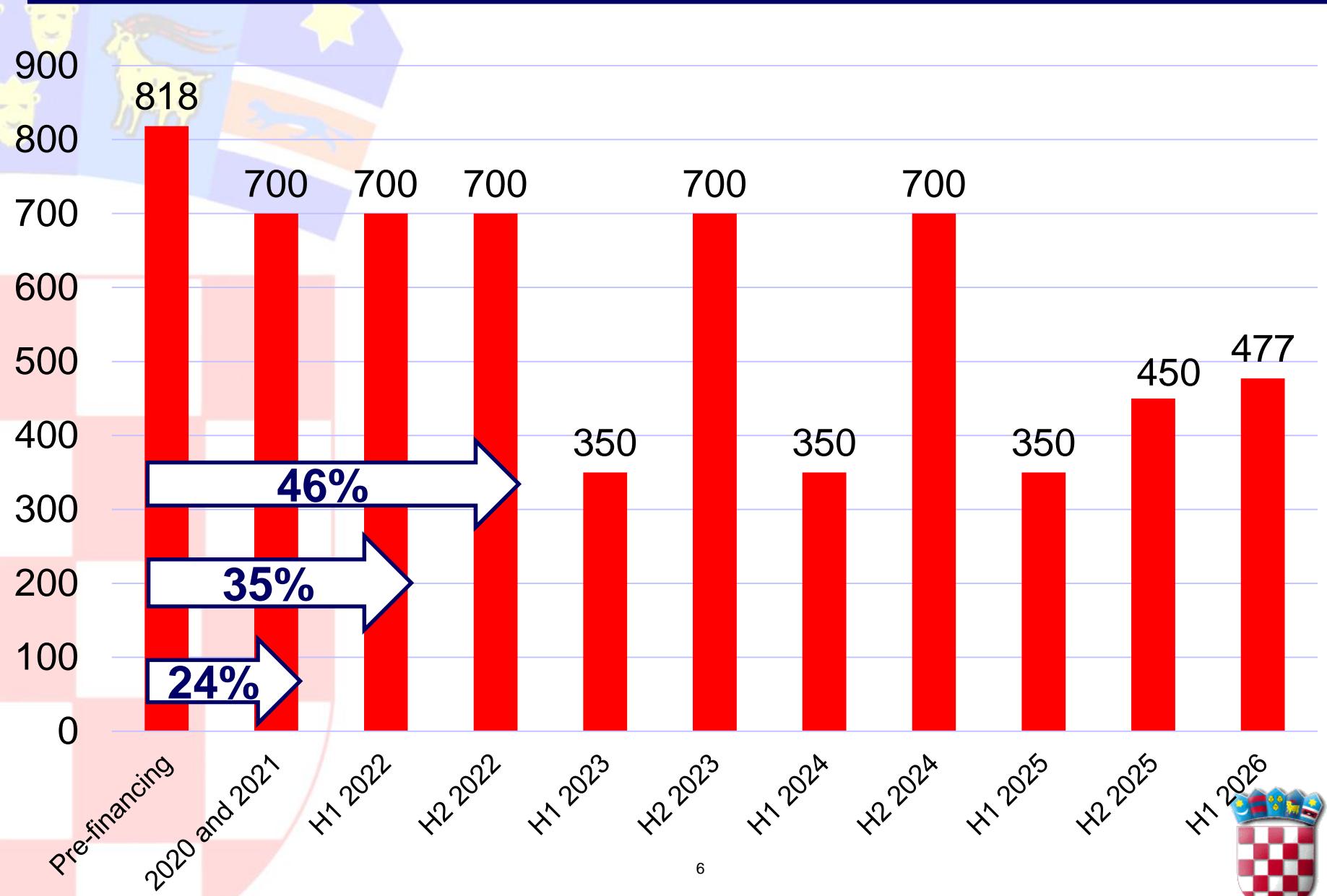

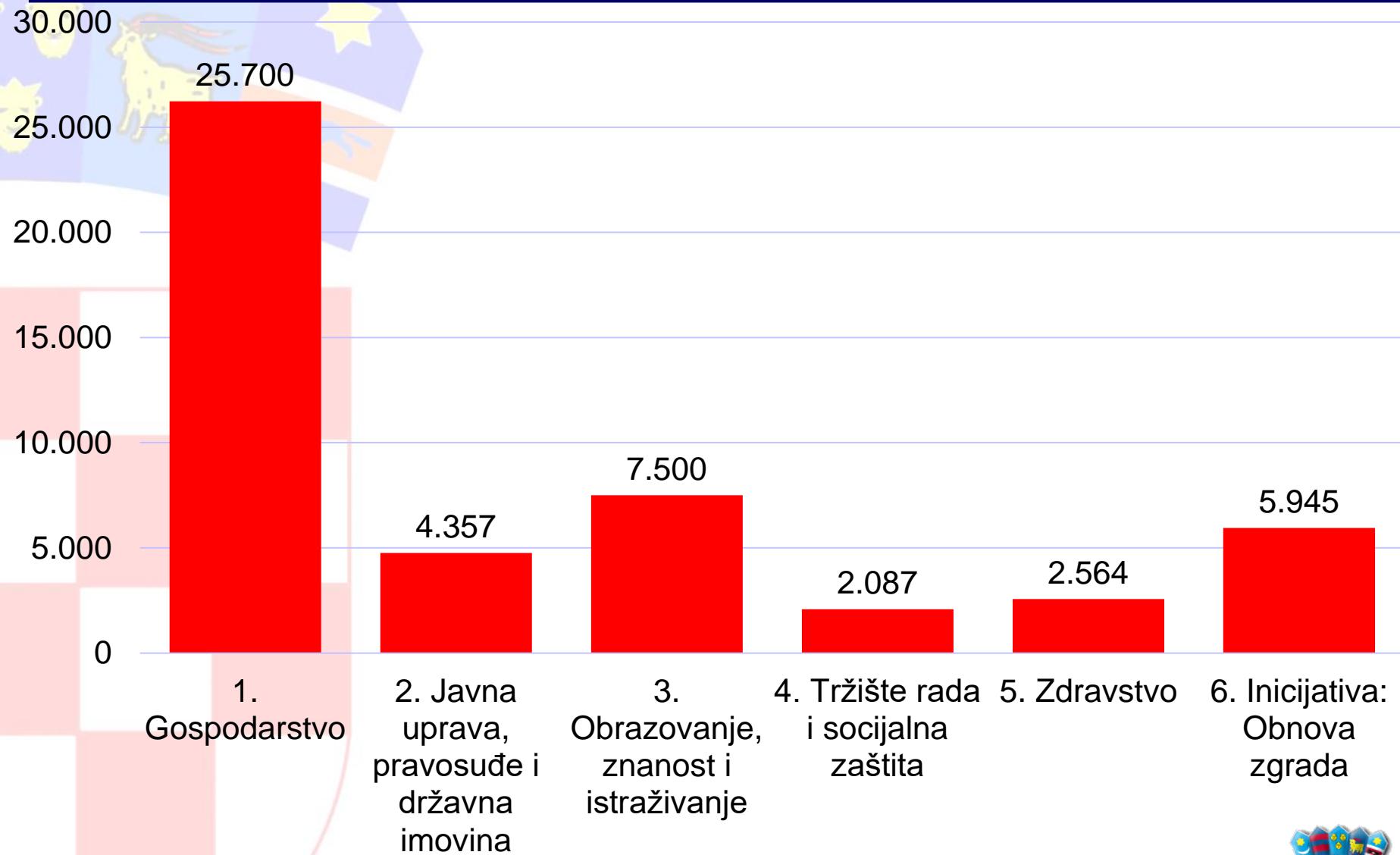
Raspodjela ulaganja po komponentama NPOO-a

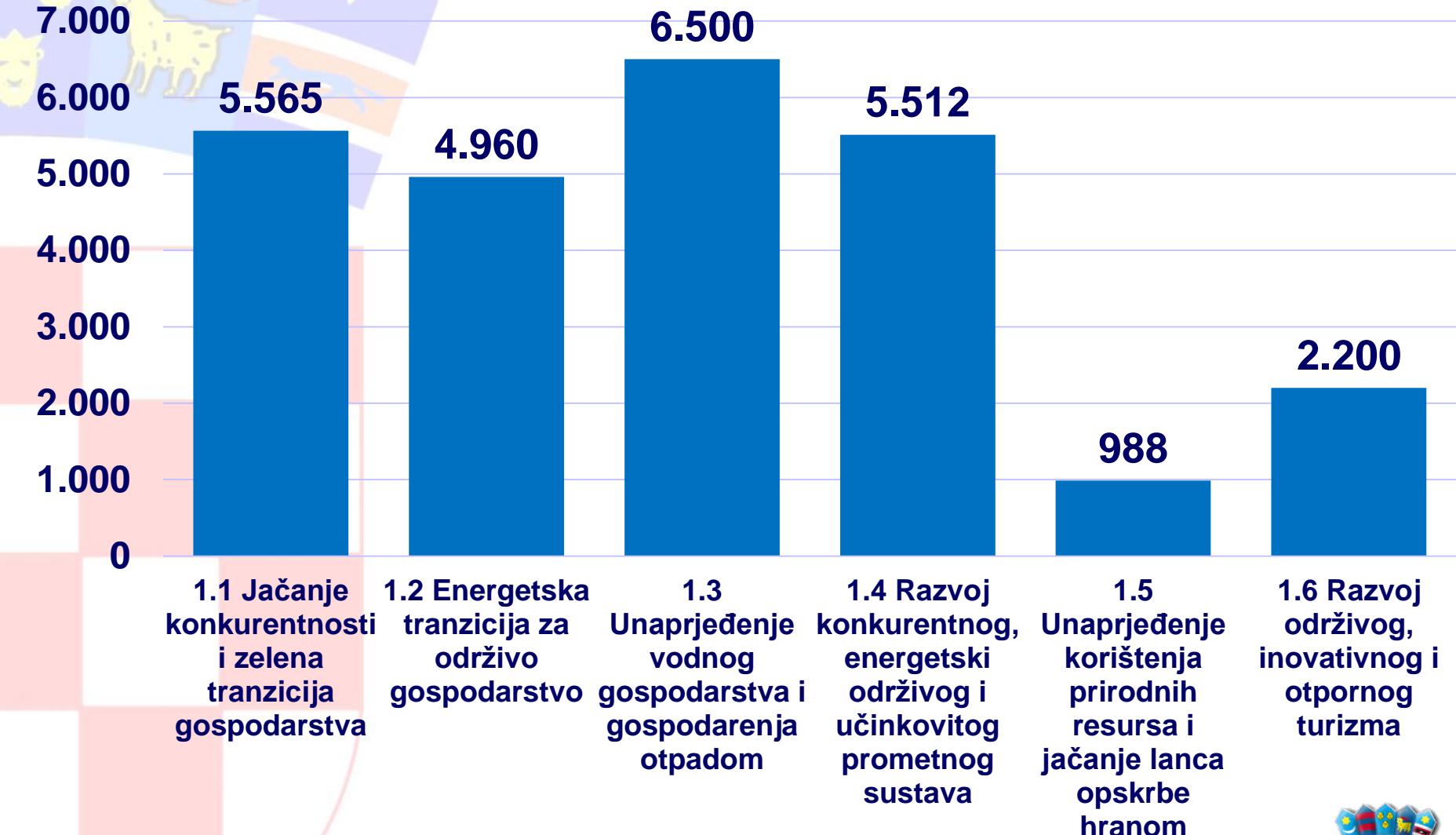
Dinamika uplata bespovratnih sredstava za provedbu NPOO-a u državni proračun (mil. EUR)

Raspodjela ulaganja, sve komponente, mil. kn

Raspodjela ulaganja unutar komponente 1 Gospodarstvo, mil. kn

Najvažniji zeleni projekti

1. Bespovratna sredstva poduzetnicima za prijelaz na zeleno gospodarstvo – **1,9 mIrd. kuna**
2. Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo-Novska, poddionica Kutina – Novska (faza D) – **1 mIrd. kuna**
3. Poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetskog sektora – **684 mil. kuna**
4. Modernizacija tramvajskog prometa – **450 mil. kuna**
5. Nabava vozila na alternativni pogon za javni gradski i prigradski promet – **300 mil. kuna**

Najvažniji digitalni projekti

1. Istraživanje, razvoj i proizvodnja vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture (*P3 projekt Rimca, robotaxi*) – **1,5 mlrd. kuna**
2. Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja – **800 mil. kuna**
3. Elektronički sustav naplate cestarine – **490 mil. kuna**
4. Digitalna transformacija Porezne uprave – **426 mil. kuna**

Ostala ulaganja koja će prva započeti s korištenjem sredstava

1. Potpore poduzetnicima za energetsku učinkovitost i korištenje obnovljive energije u industriji
2. Projekti vodnog gospodarstva (koji već imaju spremnu projektno studijsku dokumentaciju, pripremljenu natječajnu dokumentaciju te ishođene građevinske dozvole)
3. Ulaganja u digitalizaciju pravosuđa i zdravstva
4. Bespovratna sredstva poduzetnicima za prijelaz na zeleno gospodarstvo

Utjecaj na hrvatsko gospodarstvo (1)

- Nakon **pada BDP-a od 8,0% u 2020. godini**, prema sadašnjim projekcijama u srednjoročnom razdoblju očekuje se snažan oporavak ekonomске aktivnosti

- **Jedan od glavnih ciljeva** Nacionalnog plana oporavka i otpornosti je pridonijeti ubrzanim gospodarskom rastu

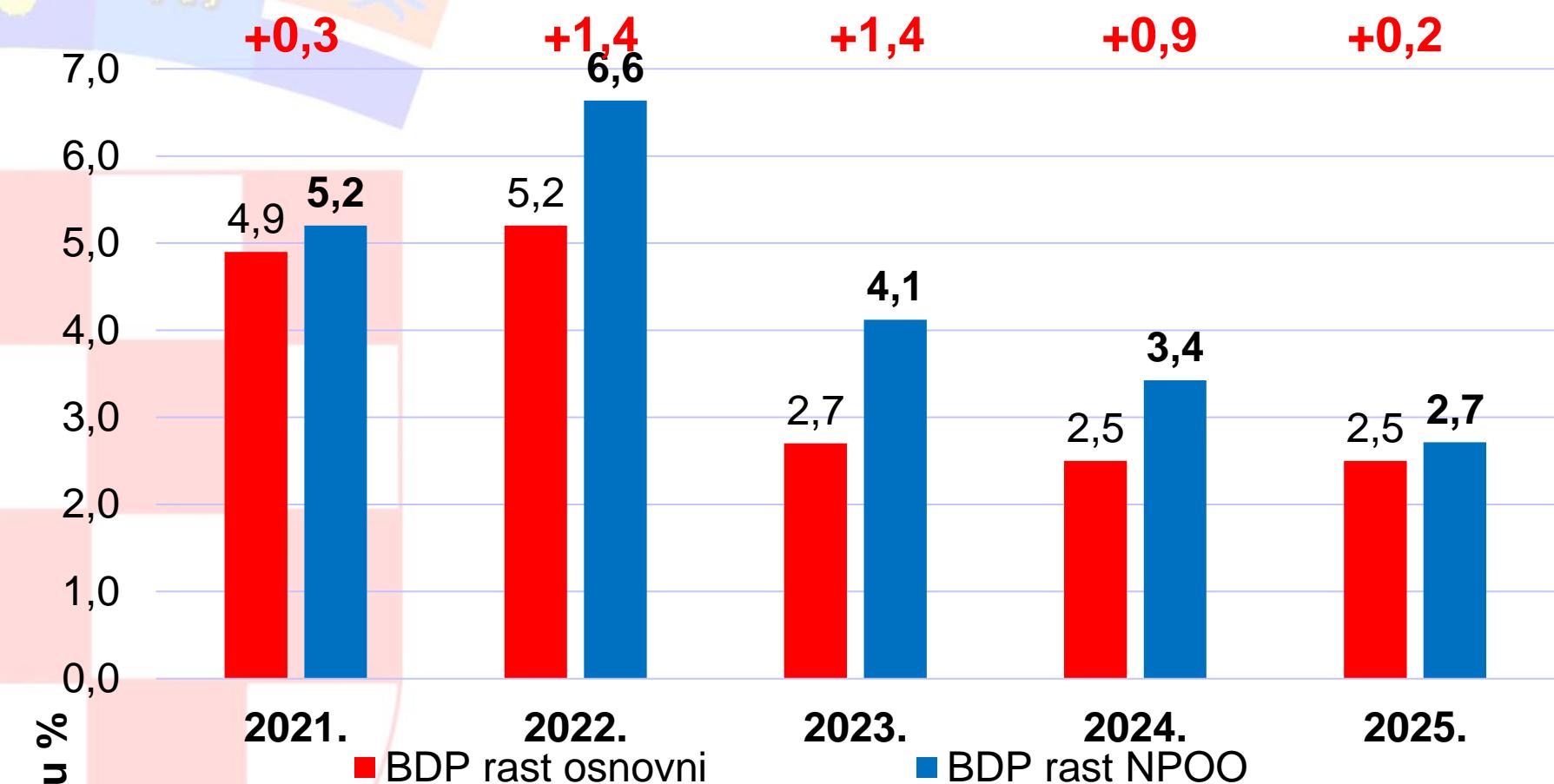
Utjecaj na hrvatsko gospodarstvo (2)

- Makroekonomski **utjecaj** na **ubrzanje rasta BDP-a** procijenjen je:
 - **u 2021. na dodatnih 0,3 postotnih bodova**, te
 - **na dodatnih gotovo 1,5 postotnih bodova u 2022. i 2023.** kada se očekuje najsnažniji učinak Nacionalnog plana oporavka i otpornosti
- U idućim godinama učinak na stopu rasta BDP-a slabi (*0,9 postotnih bodova u 2024.*), jer smo već na višoj razini i iznosi postupno padaju

Utjecaj NPOO-a na rast BDP-a

Učinak primjene Plana oporavka

- U odnosu na 2020. godinu, već u **2025. godini** provedba Plana oporavka povećala bi BDP kumulativno **za dodatnih 4,2%** u odnosu na scenarij bez Plana oporavka

- Sveukupno bi, u zadnjoj godini provedbe Plana oporavka, odnosno u **2026. godini, BDP trebao biti gotovo 17 milijardi kuna** veći nego bez Plana oporavka

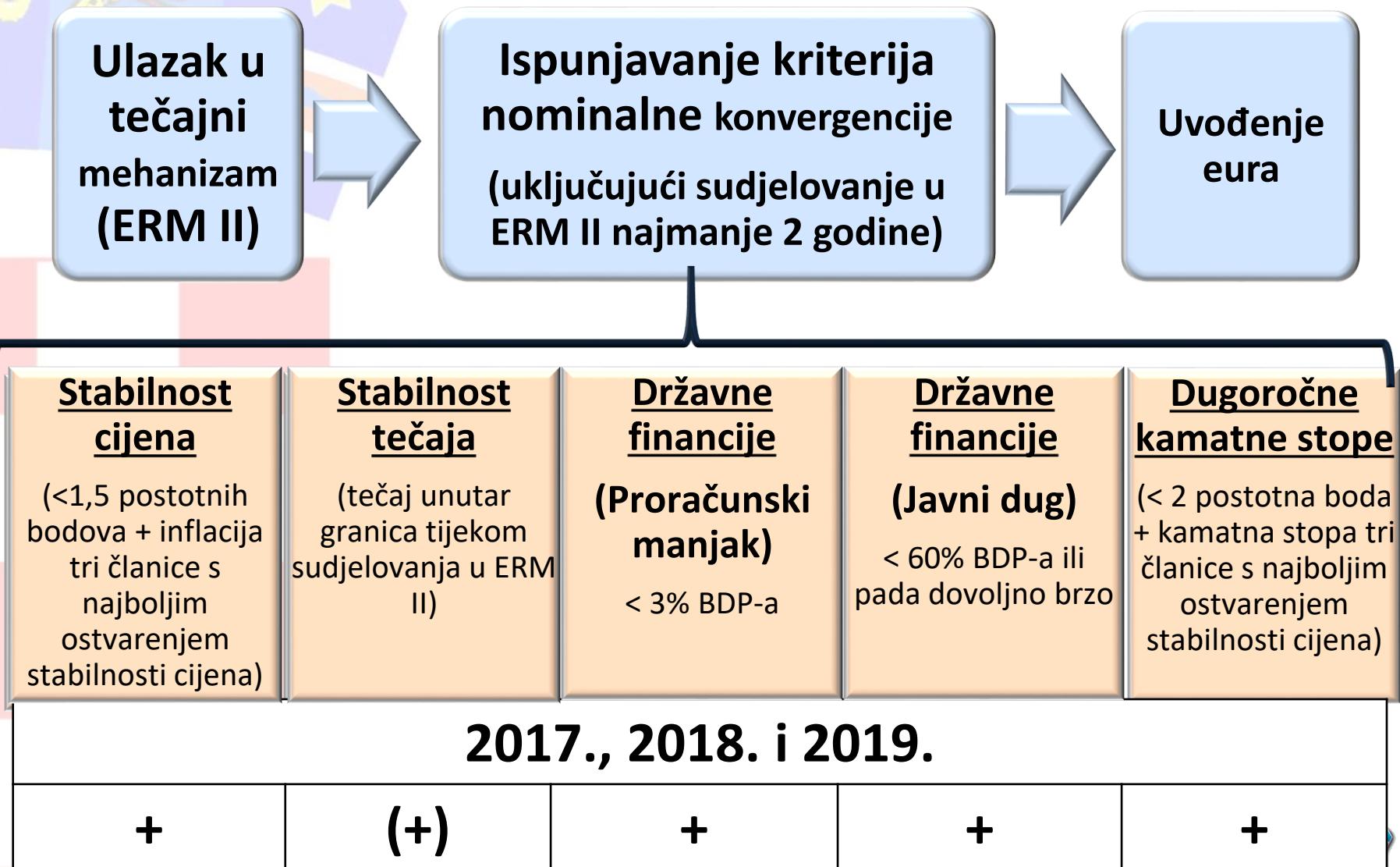

2. PRIPREME ZA ULAZAK U EUROPODRUČJE S POSEBNIM OSVRTOM NA FISKALNU POZICIJU I PRILAGODBU FINANCIJSKOG SUSTAVA

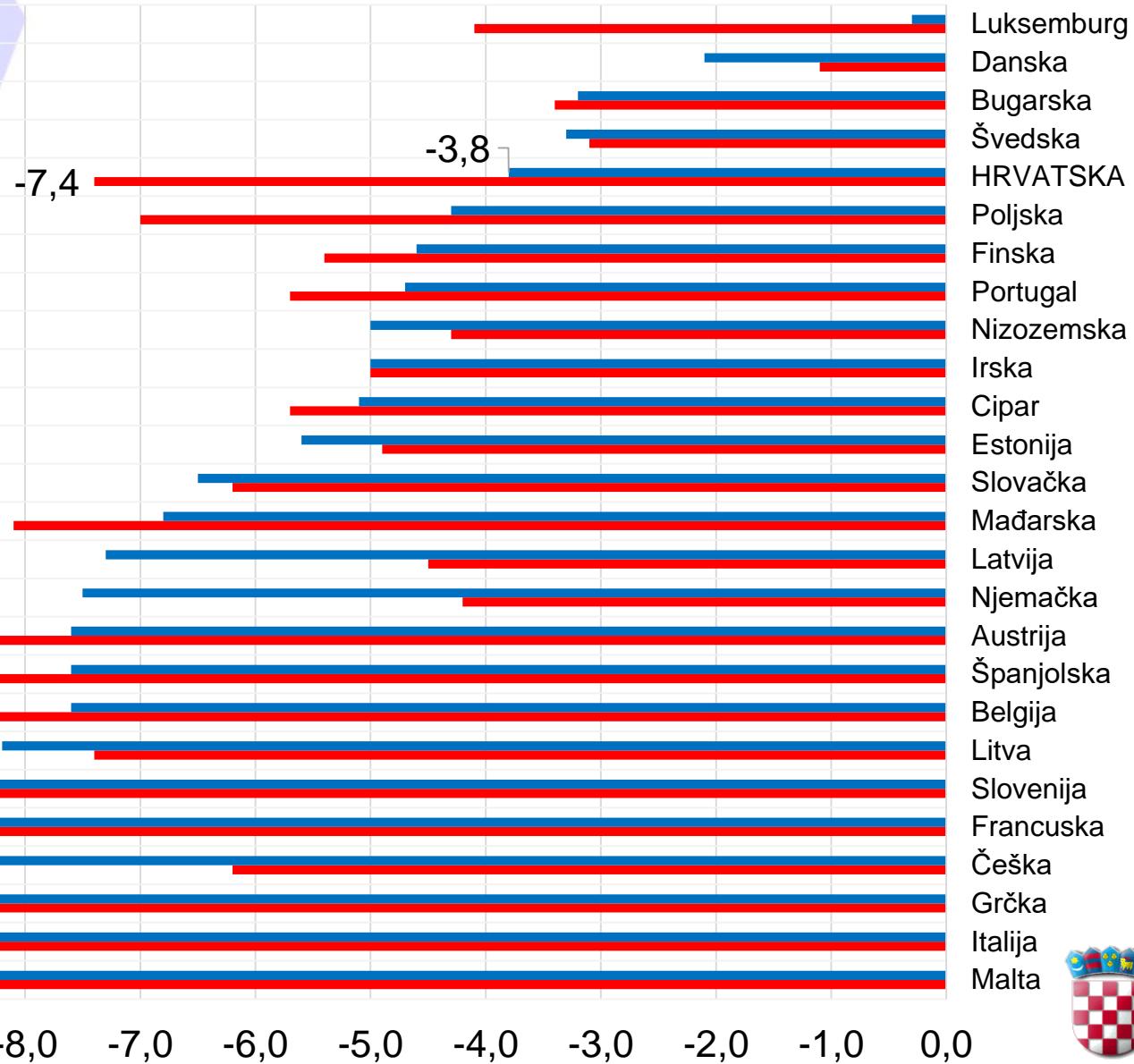
- 10. srpnja 2020. hrvatska kuna priključena je **europskom tečajnom mehanizmu II (ERM II)**
- Istodobno, uspostavljena je **bliska suradnja** između Hrvatske narodne banke i Europske središnje banke
- Time je ostvaren **ključan korak** na putu uvođenja eura
 - Euro je moguće uvesti najranije **1. siječnja 2023.**
 - Za ostvarenje tog cilja, uz ispunjavanje mastriških kriterija nominalne konvergencije i provedbu reformskih mjera, potrebno je već sada započeti s operativnim pripremama za uvođenje eura

Od ERM II do europodručja - kriteriji

Proračunski deficit, % BDP-a

■ 2021
■ 2020

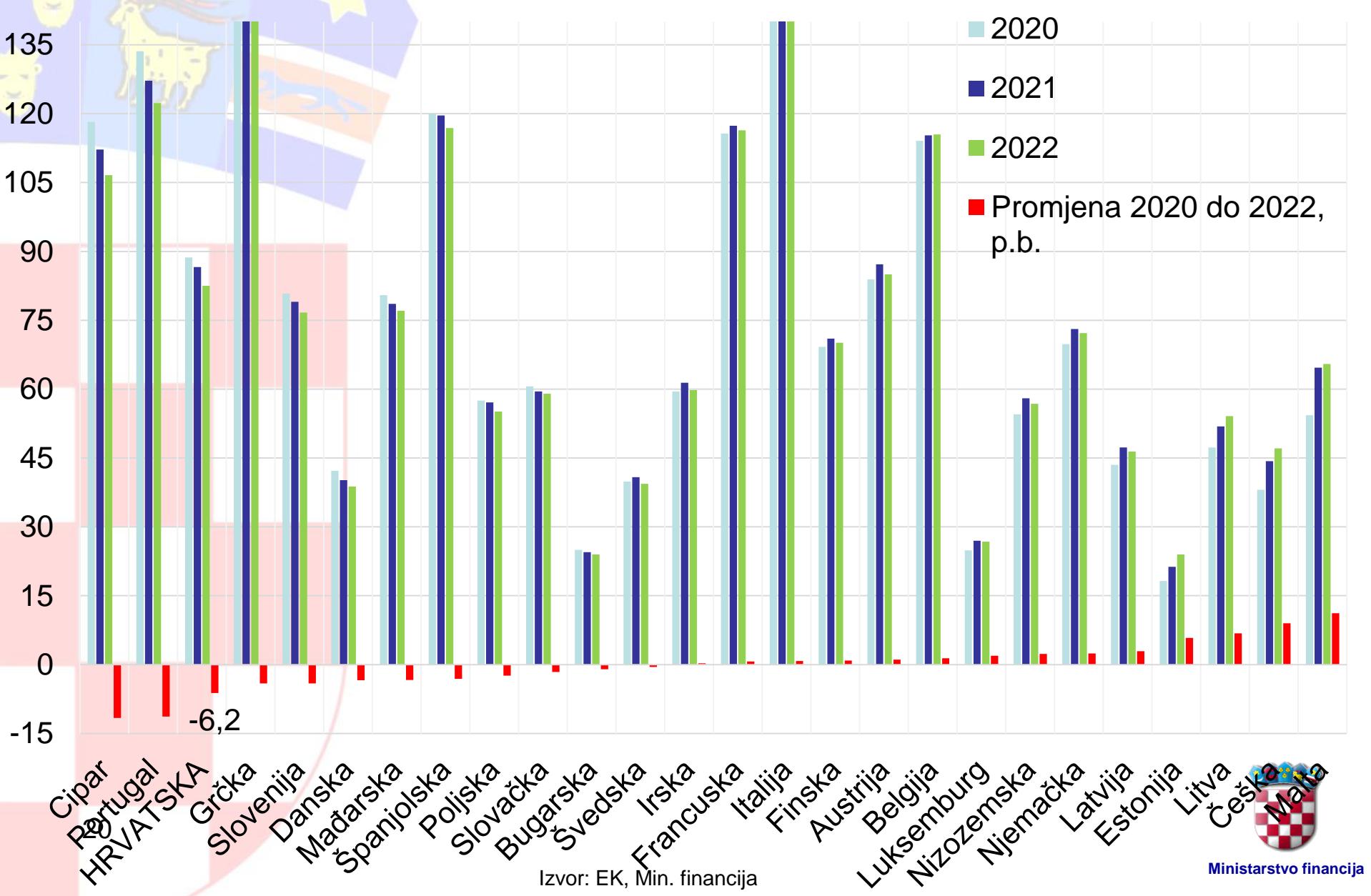

Izvor: EK, Min. finančija

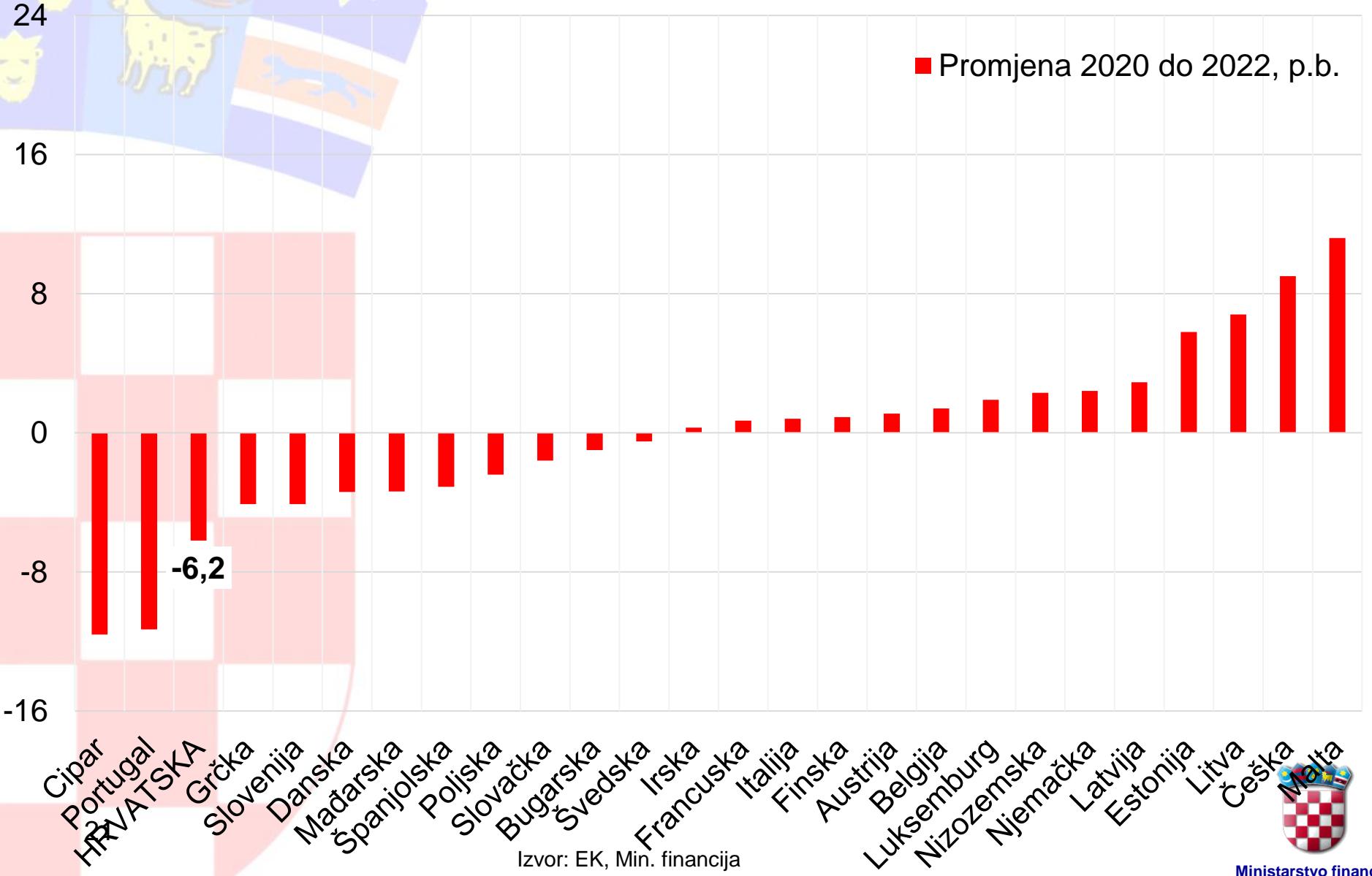

Ministarstvo finančija

Udio javnog duga u BDP-u, %

Udio javnog duga u BDP-u %

Razdoblje boravka u ERM II

Država	ERM II			Ulaz u europodručje
	Ulaz	Broj dana	Broj godina	
Slovenija	28.06.2004.	916	2,5	01.01.2007.
Estonija	28.06.2004.	2.377	6,5	01.01.2011.
Litva	28.06.2004.	3.838	10,5	01.01.2015.
Cipar	02.05.2005.	973	2,7	01.01.2008.
Malta	02.05.2005.	973	2,7	01.01.2008.
Latvija	03.05.2005.	3.164	8,7	01.01.2014.
Slovačka	28.05.2005.	1.313	3,6	01.01.2009.

Ulazak u ERM II i kreditni rejting

Moody's upgrades Croatia's ratings to Ba1

The first driver of the upgrade is based on Croatia's progress towards euro-area accession and the associated strengthening of institutional capacity and policy making. On 10 July 2020, the euro-area finance ministers, the President of the European Central Bank (ECB) and the finance ministers and central bank governors of Denmark and Croatia formally approved Croatia's entry into Exchange Rate Mechanism II (ERM II), which is one of the final steps prior to becoming a member of the euro area. The announcement amid the coronavirus disruption came against the background of Croatia's comprehensive reform programme.

Sovereigns
RAC Template

Fitch Ratings

Fitch considers euro adoption as supportive to the rating, as underlined by our view that all things being equal, we would upgrade Croatia Long-Term Foreign-Currency IDR by two notches between admission to the ERM II to joining the euro.

Ulazak u ERM II i kreditni rejting

S&P Global
Ratings

MARCH 16, 2021

Sovereign Credit Rating

BBB-/Stable/A-3

Adoption of the

euro could follow at the earliest two years after joining the exchange rate mechanism and fulfillment of the convergence benchmarks and pre-accession commitments. While fulfillment of those currently seems manageable and will be a pillar of the authorities' policymaking, entry into Europe's Economic and Monetary Union (EMU) would depend on monetary, economic, and political considerations of the existing euro area member states, in our view.

Outlook

Upside scenario

We could raise the ratings over the next two to three years if Croatia's economy, and thus its GDP per capita, expanded faster than we currently project. In the longer term, all else equal, the country's adoption of the euro would also be beneficial for its credit quality.

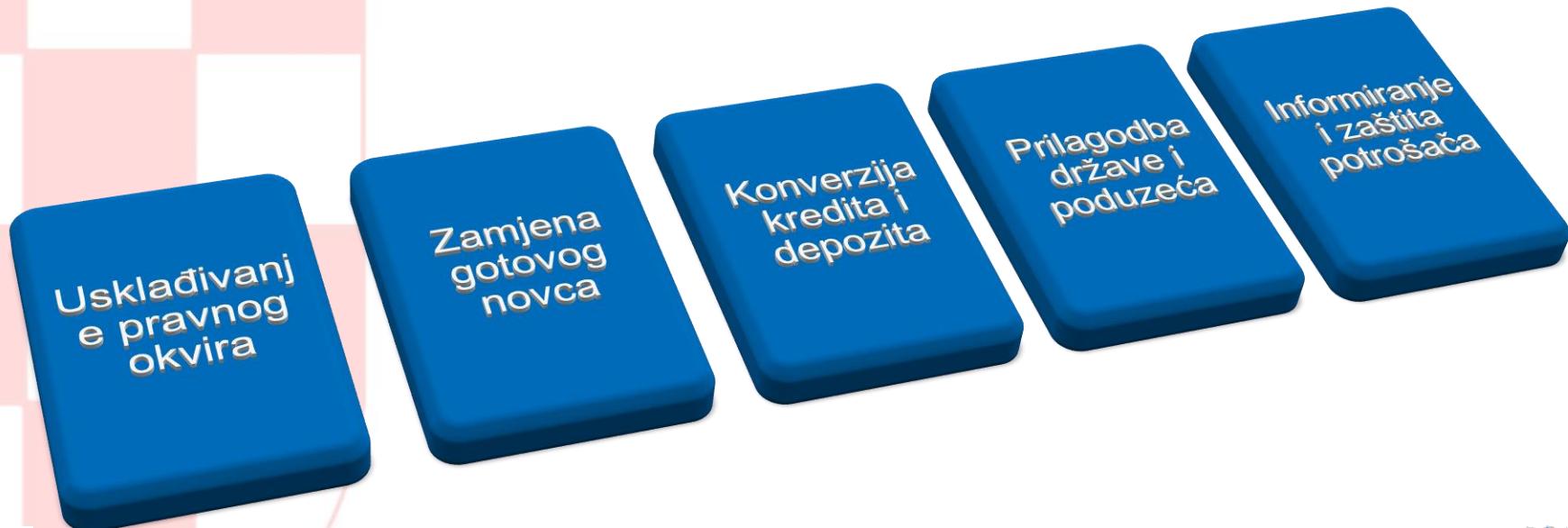

Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom

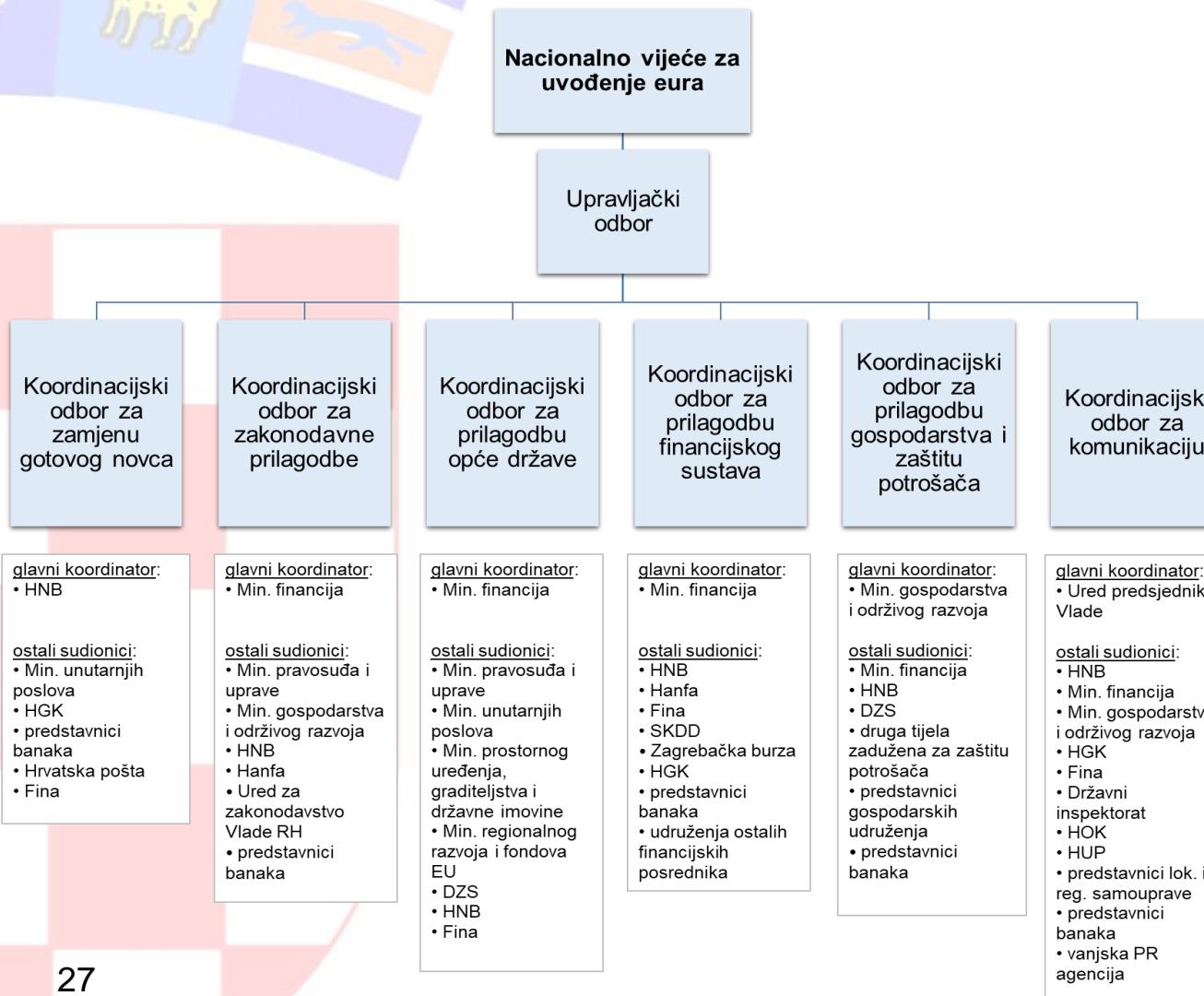
- Strateški je dokument koji se nadovezuje na **Eurostrategiju**
- IsCRTava **zakonodavne, administrativne i logističke aktivnosti ...**
- ... kao i **temeljne elemente** procesa
 - npr. pravila za preračunavanje cijena i drugih vrijednosti, konvertiranje depozita i kredita, prilagodbe promjenjivih kamatnih stopa
 - Glavno načelo Nacionalnog plana zamjene – **zaštita potrošača**
 - zamjena kune u euro bez troška
 - mjere i mehanizmi za prevenciju neispravnog preračunavanja cijena i neopravdanog povećanja cijena
- **Cilj** je osigurati glatko odvijanje procesa zamjene kune eurom
 - pritom su bitni elementi **vrijeme** i učinkovita **koordinacija**

Ključne aktivnosti u postupku zamjene hrvatske kune eurom

- Proces zamjene kune u euro je **složen i tehnički zahtjevan proces ...**
- ... uključuje **brojne dionike**
- Za uspjeh cjelokupnog procesa je važna učinkovita **organizacija i koordinacija**, kao i **komunikacija** prema građanima

Organizacija aktivnosti u postupku zamjene hrvatske kune eurom

- Nacionalno vijeće za uvođenje eura
 - vodi proces, donosi strateške smjernice i utvrđuje rokove
 - ustrojilo je šest koordinacijskih odbora – svaki će izraditi i provesti detaljan akcijski plan u svom području – i imenovalo je njihove glavne koordinatorje na prijedlog vodećih institucija
- ustrojilo je Upravljački odbor koji će na operativnoj razini nadzirati proces i uskladiti rad koordinacijskih odbora, te redovito izvještavati Nacionalno vijeće za uvođenje eura

Prilagodba zakonodavnog okvira

- Prilagodba zakonodavnog okvira Republike Hrvatske podrazumijeva prilagodbu nacionalnog pravnog okvira kako bi se osigurala pravna sigurnost nakon prelaska na euro kao novu službenu valutu
- Što se tiče zakonodavnih aktivnosti dvije su glavne aktivnosti:
 - Priprema Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Svrha → stvoriti zakonitu osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti
 - osnovna načela uvođenja eura u Republici Hrvatskoj
 - temeljne odredbe o zamjeni hrvatske valute eurom
 - Utvrđivanje drugih zakona i podzakonskih propisa koji se moraju izmijeniti zbog uvođenja eura
 - I. skupina obuhvaća propise koji sadrže značajnija pozivanja na hrvatsku kunu i koje je potrebno izmijeniti prije uvođenja eura kao službene valute (118 propisa, od čega 46 zakona i 72 podzakonskih propisa)
 - II. skupina obuhvaća propise koji sadrže manji broj odredbi vezanih uz hrvatsku kunu te čije se izmjene predviđaju prilikom sljedeće redovne izmjene propisa (939 propisa)
 - Iz djelokruga Ministarstva financija riječ je o 21 zakona i 21 podzakonskom propisu iz I. skupine i 138 propisa koji imaju manja pozivanja na kunu pa spadaju u II. skupinu

Prilagodba financijskog sustava (1)

- Prilagodba financijskog sustava kako bi se osigurala uspješna tranzicija financijskog sustava na euro, uključuje:
 - prilagodbu zakona i podzakonskih propisa iz financijskog sektora
 - pripremu financijskih institucija za primjenu pravila o dvojnom iskazivanju cijena
 - prilagodbu njihovih informatičkih sustava za uvođenje eura
 - konverziju vrijednosti financijskih instrumenata (depoziti, krediti, dionice, obveznice, udjeli u investicijskim i mirovinskim fondovima) iz kuna u eure
 - aktivnosti u dijelu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma
 - nadzor provođenja prilagodbi za tranziciju
 - informativne aktivnosti prema građanima o preračunavanju vrijednosti njihove imovine i obveza

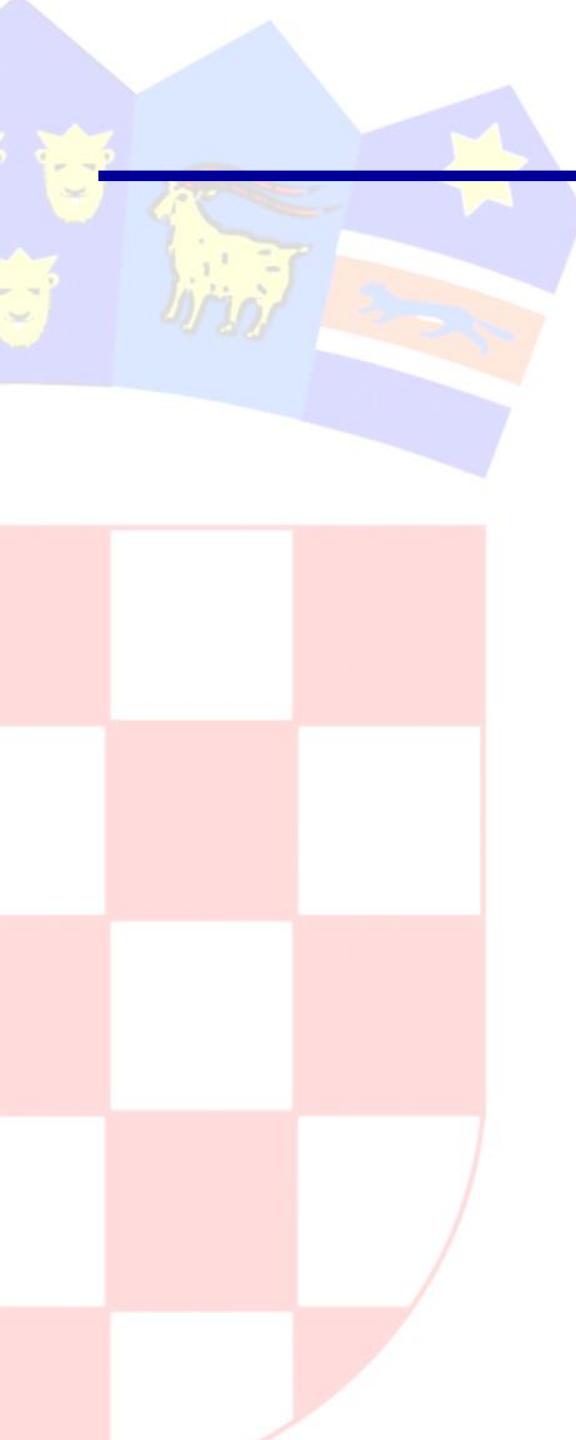
Prilagodba finansijskog sustava (2)

Glavni zadatak:

Organizirati i nadzirati proces konverzije depozita, kredita i drugih finansijskih instrumenata

- Poduzimanje aktivnosti da se konverzija kunskih depozita provede u skladu s odredbama budućeg **zakona o euru**:
 - automatizmom
 - **po fiksnom tečaju konverzije** (nema kupovnog/prodajnog tečaja!)
 - u skladu s **pravilima o preračunavanju i zaokruživanju**
 - **bez naknade/troška** za klijenta
- Poduzimanje aktivnosti da se konverzija svih kunskih kredita i kredita s valutnom klauzulom u eurima izvrši na zakonom propisani način:
 - originalni ugovori o kreditu i dalje valjni
 - **načelo neprekidnosti ugovora** i drugih pravnih instrumenata
 - preračunavanje glavnice **po fiksnom tečaju konverzije**
 - **bez naknade/troška** za klijenta
 - pitanje regulacije **kamatne stope**:
 - a) kod kredita s fiksnom kamatnom stopom → kamatna stopa ostaje ista
 - b) kod kredita s promjenjivom kamatnom stopom → postojeći **promjenjivi parametri** po potrebi će se prilagoditi
 - osnovno načelo je da dužnik nakon prilagodbe parametra **ne smije biti u lošijem položaju** (eventualni troškovi izmjene ugovora o kreditu neće biti na račun dužnika)

Hvala na pažnji!

